

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316208410
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2316208410.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, zastúpenej advokátom: Mgr. Peter Magdálík, so sídlom Vajanského 1520, Galanta, proti žalovanému: D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zastúpeného advokátkou: JUDr. Barbora Petrovič, so sídlom Hlavná 44, Trnava, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 10C/207/2016-303 zo dňa 30. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd I. výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu žalobkyne z a m i e t a .

II. Žalovanému n e p r i z n á v a voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacích konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom určil, že žalobkyňa je spoluvlastníčkou nehnuteľnosti: evidovaných v katastrí nehnuteľností Okresného úradu Galanta, Katastrálny odbor, okres Galanta, obec C., katastrálne územie C., zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - pozemky registra „C“, parcela číslo 95/1, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/2, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², parcela číslo 98/2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m², parcela číslo 98/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m². Stavby na parcele číslo 98/2, parcele číslo 98/3 - rodinný dom, súpisné číslo XXX, spoluvlastnícky podiel 1, zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - Pozemky registra „C“, parcela číslo 98/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria (spoločný dvor) o výmere 506 m², spoluvlastnícky podiel 1/6, II. výrokom žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania oproti žalovanému 1. (D. B.) a žalovaným 2., 3., 4., 5. náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania oproti žalobkyni.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že manželstvo žalobkyne a žalovaného (D. B.) bolo rozvedené okresným súdom rozsudkom č. k. 8C/13/2006-22 zo dňa 9.5.2016 (nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2016). Žalovaný D. B. uzavrel dňa 19.5.2004 kúpnu zmluvu s predávajúcimi manželmi E. F. a A. F., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v celosti a na LV č. XXX v 1/3-ine za kúpnu cenu 133.940,- Sk/4.444,52 Eur. Žalovaný (D. B.) je zapísaný ako výlučný

vlastník nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy č. V 1316/04 z 2.6.2014 a podielovým spoluvlastníkom na LV č. XXX v 1/3-ine. Dňa 28.9.2005 podpísal otec žalovaného D. B. čestné vyhlásenie, z ktorého vyplýva, že spolu s manželkou daroval finančnú hotovosť svojmu synovi D. B. na kúpu rodinného domu súpisné č. XXX, k. ú. C. s príslušenstvom vedených na LV č. XXX, na kúpu osobného motorového vozidla ŠKODA FELÍCIA ev. č. G. XXX H.. Notárskou zápisnicou sp. zn. N 183/2003, Nz 48650/2003 zo dňa 17.6.2003 bola spísaná kúpna zmluva medzi žalobkyňou ako predávajúcou a kupujúcimi manželmi C. I. a H. I., ktorou žalobkyňa predala nehnuteľnosť v katastrálnom území J. na LV č. XXXX, stavba rodinného domu súpisné č. XXX postavená na parcele č. 712/2 za kúpnu cenu 300.000,- Sk. Potvrdením zo dňa 5.11.2018 Obec C. potvrdila, že rodičia žalovaného D. B. boli prihlásení na trvalý pobyt v obci, z ktorého sa odhlásili 21.11.2013 na adresu: H. XXXX/X, H. D. Opätovne 26.5.2004 sa prihlásili na trvalý pobyt v obci, ktorý trval až do ich smrti. Podľa objednávky zaplatila žalobkyňa za pomník 82.272,- Eur (zrejme mal na mysli Sk, pozn. odvolacieho súdu) + DPH a poštovými poukázkami náklady na pohreb vo výške 5.840,- Eur (zrejme mal na mysli Sk, pozn. odvolacieho súdu).

4. Právne okresný súd uzavrel, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na podaní žaloby, pretože iba touto žalobou sa môže domôcť svojho spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach. Mal preukázané, že manželstvo strán (žalobkyne a žalovaného D. B.) bolo právoplatne rozvedené dňa 23.1.2006, pričom žalovaný (D. B.) pred rozvodom manželstva nadobudol do svojho vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a č. XXX na základe kúpnej zmluvy z 19.5.2004 za kúpnu cenu 133.940,- Sk. D. B. (ako žalovaný) preukazoval darovanie peňažných prostriedkov na kúpu nehnuteľnosti a motorového vozidla čestným prehlásením, ktorým jeho otec s manželkou mu daroval peniaze na kúpu nehnuteľnosti a auta. Žalobkyňa sa domáhala určenia vlastníckeho práva v podiele 1 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX K. L. XXX. Nebolo sporné, že nehnuteľnosti sú zapísané na listoch vlastníctva ako výlučné vlastníctvo D. B. (žalovaný). Spornou zostala otázka, či nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalobkyne a D. B., a či predmetné nehnuteľnosti boli obstarané za finančné prostriedky len D. B. alebo za finančné prostriedky z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže žalobkyňa tvrdila, že predmetné nehnuteľnosti boli nadobudnuté počas manželstva so D. B. zo spoločných finančných prostriedkov (výpoveď na pojednávaní dňa 29.10.2018) a čiastočne z jej výlučných finančných prostriedkov (obsah žaloby), naopak D. B. ako žalovaný tvrdil (vyjadrenie na čl. 39), že dom kúpil z peňazí od rodičov, ktoré mu darovali, zároveň na pojednávaní dňa 29.10.2018 D. B. vo výpovedi uviedol, že „... predmetnú nehnuteľnosť, v ktorej so zapísaná ako aj vlastníci kúpili si oni zo svojich fin. prostriedkov a celú záležitosť vyriešili čestným vyhlásením, kde otec napísal, že mi daroval fin. hotovosť na kúpu rod. domu súp. č. XXX na LV č. XXXX a na kúpu osobného mot. vozidla. Z kúpnej ceny, ktorú rodičia získali po predaji svojho bytu v BA mne a sestre dali po 500.000,- Sk a tým, že nehnuteľnosť bola napísaná do môjho vlastníctva mala byť ako určitá kompenzácia aj za výdavky, ktoré mali s mojou sestrou s tým, že sme vyrovnaní. Všetky skutkové tvrdenia, ktoré som uviedol na dnešnom poj. viem preukázať“. Úlohou žalobkyne bolo preukázať, že majetok bol nadobudnutý za trvania manželstva. Úlohou D. B. ako žalovaného bolo predložiť dôkazy v jeho prospech, a teda, že konkrétny majetok - dotknuté nehnuteľnosti (ktorý bol preukázateľne nadobudnutý za trvania manželstva a ktorý patrí do BSM, ak niektorá strana nepreukáže opak) bol nadobudnutý výlučne z jeho vlastných finančných prostriedkov (resp. darovaných jeho rodičmi). V konaní bolo predložené Čestné prehlásenie D. B. (otec žalovaného) zo dňa 28.9.2005, podľa ktorého spoločne s manželkou C. B. darovali synovi D. B. finančnú hotovosť na kúpu rodinného domu súp. č. XX v k. ú. C. s príslušenstvom vedeným na LV č. XXX, ďalej na kúpu osobného motorového vozidla. Krajský súd v Trnave mal v čase rozhodovania za to, že v spore nebolo spoľahlivo preukázané, že predmetné nehnuteľnosti boli financované výlučne z finančných prostriedkov D. B. darovaných mu jeho rodičmi. V prípade, ak by vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol D. B. počas manželstva z jeho oddeleného majetku a na základe výlučnej vôle, tým by neboli splnené predpoklady pre nadobudnutie nehnuteľností do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a až v tomto prípade je možné konštatovať, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia ohľadom svojho požadovaného nároku. Z čestného prehlásenia spísaného dňa 28.9.2005 nie je zrejma suma, ktorá bola darovaná na kúpu nehnuteľností a kúpu auta. V tomto smere právny zástupca D. B. potvrdil, že v tejto listine nie je uvedená výška daru, ale neuvádza sa v nej, že daroval časť kúpnej ceny na kúpu nehnuteľností a logickým rozborom textu potvrdil, že daroval celú kúpnu cenu. Svedok E. F. potvrdil darovanie peňazí D. B. vo výške celej dohodnutej kúpnej ceny. Podľa názoru okresného súdu napísanie čestného vyhlásenia v znení, ako je uvedené nepotvrďuje darovanie peňazí na kúpu nehnuteľnosti a motorového vozidla v plnej výške. Svedok E. F. pred okresným súdom nepotvrdil darovanie peňazí D. B. jeho otcom, keď potvrdil, že nehnuteľnosti predal za kúpnu cenu vo výške 130.000,- Sk alebo 140.000,- Sk a že otec D. B. mu

odovzdal peniaze s tým, že predal byt v H. a synovi a dcére daruje peniaze, ale v akej sume neuviedol, žalobkyňa pri uzavretí zmluvy a vyplácaní kúpnej ceny nebola prítomná, nikdy sa s ňou nerozprával. Ďalej svedok uviedol, že nebol svedkom toho, že by otec D. B. mu dával dával nejaké peniaze. Okresný súd uviedol, že čestné vyhlásenie bolo napísané viac ako rok po uzavretí kúpnej zmluvy v čase nezhôd medzi manželmi, ktoré vyústilo do rozvodu ich manželstva. Žalobkyňa poprela tvrdenie D. B., že nehnuteľnosti nemôžu patriť do ich spoločného majetku, pretože nemali našetrované žiadne peniaze, keď bol jediným živiteľom rodiny a žalobkyňa nemala žiadne peniaze, pretože z rodičovského domu jej bol vyplatený finančný obnos vo výške 300.000,- Sk, z ktorého dala matke postaviť pomník za 150.000,- Sk a poberala príspevok na svojho vnuka od štátu a výživné od dcéry žijúcej v Anglicku. Podieľala sa aj na rekonštrukcii domu zakúpením materiálu, ktorú skutočnosť preukázala doložením poštových poukážok a výpisov z jej účtu v banke. D. B. ako žalovaný tvrdil, že okrem vynaložených peňazí uvádzaných žalobkyňou, táto šiestim súrodencom darovala po 5.000,- Sk, 50.000,- Sk, dala do zariadenia, v ktorom umiestnila svojho otca a kúpila mu oblečenie. Žalobkyňa nepoprela tvrdenie žalovaného D. B., ale pokiaľ by bolo aj tvrdenie žalovaného pravdivé, žalobkyni zostali ešte finančné prostriedky na kúpu nehnuteľností a nič na veci nemení, že žalobkyňa mala dlhy v sociálnej poisťovni. Žalovaný 3. (C. M.) na pojednávaní uviedol, že pokiaľ má vedomosť, nehnuteľnosti boli zakúpané z finančných prostriedkov, ktoré žalovanému D. B. poskytli jeho rodičia, avšak neuviedol výšku a ani dôvod poskytnutia finančných prostriedkov, teda jeho vyjadrenie nie je dôkazom o darovaní kúpnej ceny na kúpu nehnuteľnosti. Svedok N. O. potvrdil, že rodičia žalovaného predali 4-izbový byt a peniaze dali žalovanému na kúpu nehnuteľnosti. Žalovaný D. B. na pojednávaní dňa 29.10.2018 uviedol, že predmetné nehnuteľnosti si kúpili rodičia zo svojich finančných prostriedkov, ktoré tvrdenie nemôže byť pravdivé, pretože z predloženej kúpnej zmluvy uzavretej medzi predávajúcimi manželmi E. F. a A. F. dňa 19.5.2004 vyplýva, že kupujúcim je žalovaný (D. B.). Svedok N. O. nepotvrdil, že by rodičia žalovaného D. B. mu darovali celý finančný obnos na kúpu nehnuteľností. Vykonaným dokazovaním nemal okresný súd jednoznačne za preukázané, že by žalovaný D. B. na kúpu nehnuteľností použil finančné prostriedky výlučne zo svojho majetku. V tomto smere žalovaný D. B. neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že jeho rodičia mu darovali kúpnu cenu v plnom rozsahu za účelom kúpy nehnuteľností. V prípade nadobudnutia veci za trvania BSM pomocou prostriedkov, ktoré boli hradené aj z výlučného majetku žalobkyne a aj z prostriedkov tvoriacich BSM a tiež z výlučného majetku žalovaného D. B., a to bez ohľadu na rozsah použitých finančných prostriedkov z BSM, tieto veci patria do BSM (poukaz na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo/3542/2006).

5. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, žalobkyni priznal voči žalovanému 1. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalovaným 2., 3., 4., 5. voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný D. B. (ďalej len „žalovaný“) výlučne I. a II. výroku (v časti náhrady trov konania medzi žalobkyňou a žalovaným), ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že okresný súd nepostupoval v súlade s právnym názorom vyjadreným odvolacím súdom v uznesení č. k. 9Co/73/2020 zo dňa 24.3.2021, keď nevenoval dostatočnú pozornosť všetkým dôkazom a tieto vzájomne nevyhodnotil. Okresný súd nevysvetlil, ktoré podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, najmä sa nevyjadril komplexne k vykonaným dôkazom, nevyhodnotil ich vo vzájomnej súvislosti. Celkovo je odôvodnenie rozsudku nepresvedčivé a dokonca aj rozporuplné, čím znovu okresný súd nekonal v súlade s § 220 CSP, nerozvedol svoje úvahy k právnym argumentom strán, nevyporiadal sa s argumentmi žalovaného. Rozhodnutie je arbitrálne, nepreskúmateľné, boli ním porušené práva žalovaného 1. na spravodlivé konanie (spravodlivý proces). Najmä prvoinštančný súd nesplnil povinnosti mu uložené odvolacím súdom v odseku 66 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu. Okresný súd správne však v odseku 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že nehnuteľnosti boli nadobudnuté počas manželstva zo spoločných prostriedkov (výpoveď na pojednávaní dňa 29.10.2018) a inokedy zase tvrdila, že boli nadobudnuté čiastočne z jej výlučných prostriedkov (žaloba). Samotné tieto dve zmätočné tvrdenia žalobkyne, ktoré okresný súd ďalej neanalyzuje, vytvárajú podozrenie o manipulácii so skutkovými tvrdeniami žalobkyňou a najmä ich nevierohodnosti. Žalobkyňa nezdala regulárny podklad pre to, aby bolo možné žalobe vyhovieť. Sama žalobkyňa sa nevie ujednotiť v tom za akých okolností a z akých prostriedkov boli nehnuteľnosti zakúpené. Žalovaný považuje za principiálne sústrediť sa primárne na skutkové tvrdenia žalobkyne, ktoré sú plné rozporov. Žalobkyňa uviedla v podaní z roku 2010, že vtedy

sa dozvedela, že žalovaný na kúpu použil finančné prostriedky patriace do ich BSM. Dovtedy mala za to, že ich mal nadobudnúť darom alebo dedením po rodičoch. V roku 2009 ich do BSM nezahrnula, neskôr zase uviedla, že ju na kúpu nehnuteľností upozornili deti. A to teda mohlo byť až v roku 2010, lebo až vtedy sa dozvedela, že majú patriť do BSM. Žalobkyňa sa teda 6 rokov po kúpe nehnuteľností dozvedá, že tieto majú patriť do BSM a neskôr okresnému súdu uvádza, že na kúpu mali byť použité prostriedky (raz tvrdí, že spoločné, raz, že jej a aj spoločné, zo šuflíka). Ak by boli použité na kúpu peniaze zo šuflíka, kde mala mať aj svoje peniaze žalobkyňa, nemohla by do svojho podania zo dňa 20.4.2010 uviesť, že na zakúpenie použil žalovaný „finančné prostriedky patriace do nášho BSM“. Žalobkyňa o kúpe nevedela, mala jej byť zatajená, ale následne vie presne, že práve peniaze, ktoré mali byť v šuflíku a to v hodnote 250.000,- Sk, mali byť použité práve na kúpu predmetných nehnuteľností. Žalovaný trvá na tom, že v šuflíku žiadne prostriedky žalobkyňa nemala, nemala totiž v tom čase žiadnu hotovosť vo výške takej, že by za to mohla byť kúpená nehnuteľnosť, v žiadnom šuflíku nemali ani žiadne spoločné peniaze. Obzvlášť vážnou diskrepanciou, ktorá usvedčuje žalobkyňu v zavádzaní a manipulácii s tvrdeniami je, že opakovane (cestou právneho zástupcu) tvrdí, že mali iba spoločné prostriedky a neskôr tvrdí, že boli na kúpu použité aj prostriedky, ktoré mala z dedičstva v roku 2003. Samotné časové súvislosti, za ktorých podáva žalobkyňa jednotlivé skutkové tvrdenia, sú obzvlášť podozrivé a aj preto ťažko uveriteľné. Jedná sa však o veľmi vážne veci a vážne tvrdenia, ktorých absurdnosť zostala nepovšimnutá. Nehovoriac o tom, že tieto tvrdenia žalobkyne nie sú podporené ani jedným dôkazom, naopak akékoľvek z uvedených konštrukcií žalobkyne sú vyvrátené ostatnými dôkazmi. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že ani jeden zo svedkov a ani jeden listinný dôkaz nepotvrdzujú to, že by žalovaný nadobudol nehnuteľnosti z prostriedkov v BSM, resp. že by v BSM hoci aj len strany hotovosť potrebnú na kúpu predmetných nehnuteľností mali. Ak aj boli sporované výpovede svedkov a čestné vyhlásenie otca žalovaného, tieto nie sú dôkazmi vadnými alebo nespôsobilými, ak by v nich absentoval určitý údaj (napr. v čestnom vyhlásení otca žalovaného suma), neznamená to, že by toto vyhlásenie nemalo právnu relevanciu. V konaní tak žalobkyňa poukazuje na údajné neunesenie dôkazného bremena žalovaným, sama sa však diskredituje zo svojho údajného nároku. Naopak ostatné dôkazy ako celok jednoznačne potvrdzujú, že nehnuteľnosti zakúpil žalovaný zo svojich výlučných prostriedkov mu darovaných rodičmi. Žalobkyňa nepreukázala oprávnenosť svojho nároku, tvrdenia žalobkyne boli rozporované a následne nepreukázané, na druhej strane si sama žalobkyňa svoje tvrdenia spochybnila.

7. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného sa vyjadrila a uviedla, že s napadnutým rozsudkom sa stotožňuje. Bolo vecou žalovaného v konaní riadne preukázať, že nadobudol dotknuté nehnuteľnosti z jeho oddeleného (výlučného) majetku (titulom daru jeho rodičov) a zároveň na základe svojej výlučnej vôle. Uvedené skutočnosti v následnom pokračovaní konania žalovaný nijak nepreukázal, a teda v konaní neunesol dôkazné bremeno. Po zrušení predchádzajúceho rozsudku neboli zo strany žalovaného produkované žiadne listinné dôkazy, ani iné dôkazy okrem výsluchu svedka E. F., ktorý vo svojej výpovedi jednoznačne potvrdil, že žalovaný mu v súvislosti s predajom dotknutých nehnuteľností nevyplatil žiadne peniaze, t. j. žalovaný na kúpu nehnuteľností nevynaložil žiadne prostriedky zo svojho oddeleného (výlučného) majetku a zároveň nijak nepotvrdil, že by žalovanému dotknuté nehnuteľnosti darovali jeho rodičia, príp. akákoľvek iná osoba, že by nehnuteľnosti žalovaný nadobudol na základe svojej výlučnej vôle. V danom smere žalovaný nijak nepreukázal, že by dotknuté nehnuteľnosti patrili do jeho výlučného vlastníctva, neunesol v konaní dôkazné bremeno, pričom v tejto súvislosti (za účelom unesenia dôkazného bremena) nenavrhol ako ani neoznačil žiadne ďalšie dôkazy. V konaní bolo riadne preukázané, že dotknuté nehnuteľnosti boli vtedajšími manželmi (stranami konania) nadobudnuté v roku 2004 do BSM, keďže k ich rozvodu a zániku ich BSM došlo až v roku 2006, pričom tieto nehnuteľnosti po uplynutí zákonnej lehoty na vyporiadanie BSM dohodou alebo na podanie návrhu na vyporiadanie BSM rozhodnutím súdu prešli v súlade s § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov. V tomto smere žalobkyňa v plnom rozsahu uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tomto konaní zaťažovalo. Z odvolania žalovaného je zrejmé, že svedecké výpovede svedka O. a svedka N. si navzájom odporujú v rozhodujúcej otázke, keď svedok N. tvrdí, že na kúpu nehnuteľností dali žalovanému peniaze jeho rodičia, pričom svedok F. tvrdí, že kúpnu cenu uhradil otec žalovaného (nie žalovaný z darovaných peňazí od rodičov). Čo sa týka čestného prehlásenia otca žalovaného, tak pri tomto je evidentné, že toto je neurčité, neobsahuje dátum darovania peňazí ako ani darovanú sumu, neobsahuje ani podpis matky žalovaného, bolo vypracované 18 mesiacov po kúpe nehnuteľností a jeho správnosť a vierohodnosť vyvrátil sám žalovaný na pojednávaní na okresnom súde dňa 29.10.2018, keď výslovne uviedol, že nehnuteľnosť si mali kúpiť jeho rodičia (nie on) a ide teda o simulovaný právny úkon, ktorý okresný súd ako dôkaz nemôže zohľadniť. V tomto smere sa jednoznačne nejedná o situáciu, kedy by tieto svedecké výpovede a čestné vyhlásenie vytvárali celok a potvrdzovali

tak tvrdenia žalovaného, ale práve naopak, tieto dôkazy tvrdenia žalovaného ešte viac spochybňujú, keď svedecké výpovede si v podstatných okolnostiach navzájom odporujú, čestné prehlásenie je absolútne neurčité a jeho správnosť v konaní spochybnil aj sám žalovaný.

8. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalovaný a uviedol, že odvolací súd v rozsudku č. k. 9Co/73/2020 zo dňa 24.3.2021 v bode 66 odôvodnenia vyslovil právny názor, v zmysle ktorého je povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne posudzovať žalobou uplatnený nárok vo vzťahu k žalovanému, s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania (t.j. nielen po vrátení veci) s dôrazom na ich vyhodnotenie postupom podľa § 191 CSP a s poukazom na princíp voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov CSP. Nie je preto správny postoj žalobkyne, že okresný súd mal upriamiť pozornosť „iba“ na doplnené dokazovania po vrátení veci, ale vyhodnotiť všetko, čo počas konania vyšlo najavo. Odvolací súd súčasne nekonštatoval, že by dokazovanie vykonané pred vydaním v poradí prvého rozsudku bolo v neprospech žalovaného, alebo že by vyvracalo jeho argumentáciu, naopak vyjadril potrebu zohľadniť všetko, všetky dôkazy, ktoré v konaní vyšli najavo a to následne aj v kontexte neskôr vykonaného dokazovania. V tomto smere žalovaný poukázal na analýzu skutkových okolností a dôkazov v odvolaní ako aj v záverečnom prednese. Skutočnosť, či predmetné nehnuteľnosti nadobudol žalovaný počas manželstva z jeho oddeleného (výlučného) majetku (titulom daru jeho rodičov), žalovaný nepochybne a bezpečne v konaní preukázal a to aj doplneným dokazovaním, uvedené vyplýva z výpovede žalovaného, z výpovedí svedkov N. O., E. F., vyhlásením otca a napokon aj rozporuplných tvrdení žalobkyne, ktoré de facto vyvracajú dôvodnosť jej žaloby a potvrdzujú, že o kúpe ani nevedela a nie je spôsobilá ani hodnoverne potvrdiť, že by sa na zaplatenie kúpnej ceny použili prostriedky z BSM. Napokon vierohodnosť ani jednej výpovede nebola spochybnená. Žalovaný nielen výpoveďou svedka F. preukázal, že tieto nehnuteľnosti nadobudol na základe svojej výlučnej vôle, nie súčasne aj vôle žalobkyne, čo je zrejme aj z výpovede samotnej žalobkyne na pojednávaní dňa 2.11.2021, kde uviedla, že nevedela o kúpe predmetnej nehnuteľnosti, túto skutočnosť jej mal žalovaný zatajiť. Žalobkyňa sama potvrdila, že k nadobudnutiu predmetných nehnuteľností prišlo mimo jej vôle, bez jej vedomia, bez jej súhlasu a už vôbec bez toho, že by bola zmluvnou stranou pri uzatvorení nadobúdacej zmluvy. Žalobkyňa dokonca tvrdila, že v šuflíku mali mať strany 250.000,- Sk, inokedy zase napr. na pojednávaní dňa 29.10.2018 tvrdila, že z jej prostriedkov z dedičstva sa mal zakupovať jednak stavebný materiál a bola aj vyplatená časť kúpnej ceny za predmetné nehnuteľnosti, okrem toho 150.000,- Sk mala poskytnúť svojej matke na pomník. Žalobkyňa avšak nekonkretizovala, aká časť mala byť použitá na kúpnu cenu. Taktiež na otázku okresného súdu odpovedala, že nevedela o kúpe predmetných nehnuteľností. Preto je nelogické a absurdné, aby na jednej strane žalobkyňa tvrdila, že poskytla časť „svojich“ finančných prostriedkov z dedičstva (dokonca bez udania sumy), avšak o kúpe nevedela. Tak ako mohla žalobkyňa poskytnúť finančné prostriedky na niečo, o čom ani netušila, že sa má kupovať. Nevedela o tom, že má ku kúpe dôjsť, z podania zo dňa 20.4.2010 vyplýva, že sa o kúpe dozvedela až v tom čase, t. j. v roku 2010, nehnuteľnosti nadobudol pritom žalovaný v roku 2004. A už vôbec nemohla žalobkyňa a nemôže vedieť ani, akou sumou mala na kúpu nehnuteľností prispieť. Ak sa žalobkyňa o kúpe dozvedela v roku 2010, ako môže tvrdiť, aké konkrétne prostriedky sa kedy a na čo použili v roku 2004. Súčasne v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu bolo uložené okresnému súdu sa sústrediť na vyriešenie predbežnej otázky zaradenia predmetných nehnuteľností do BSM (resp. spoluvlastníckeho podielu) v spojení s otázkou unesenia dôkazného bremena o tom, z akých finančných prostriedkov boli tieto nehnuteľnosti nadobudnuté. V tomto smere nepochybne žalovaný vyvrátil, že by šlo o spoločné prostriedky v BSM a už vôbec, že by šlo o prostriedky žalobkyne, na druhej strane sama žalobkyňa nedokázala a už vôbec nie presvedčivo a konzistentne argumentovať, aké prostriedky podľa nej a v akej výške mali byť použité na kúpu nehnuteľností, najmä ak o kúpe vôbec ani nevedela.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech boli rozhodnutia vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) dňa 22.11.2022, na ktorom zopakoval dokazovanie a dospel k záveru, že napadnutý I. výrok rozsudku nie je vecne správny a je dôvodné ho zmeniť podľa § 388 CSP.

10. Pôvodne podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému D. B. (pôvodne žalovaný 1.), žalovaným 2. (P. M.), 3. (C. M.), 4. (P. I.), 5. (P. I.) určenia, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti: evidovaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu Galanta, Katastrálny odbor, okres Galanta, obec C., katastrálne územie C., zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - pozemky registra „C“, parcela číslo 95/1, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/2, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², parcela číslo 98/2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m², parcela číslo 98/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m². Stavby na parcele číslo 98/2, parcele číslo 98/3 - rodinný dom, súpisné číslo XXX, spoluvlastnícky podiel 1, zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - Pozemky registra „C“, parcela číslo 98/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria (spoločný dvor) o výmere 506 m², spoluvlastnícky podiel 1/6.

11. Súd prvej inštancie (prvým) rozsudkom č. k. 10C/207/2016-159 zo dňa 18.3.2019 žalobu (označenú v odseku 10) I. výrokom zamietol, II. výrokom žalovaným 2., 3., 4., 5 priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú sumu určenú samostatným uznesením je povinný zaplatiť žalobkyňa. Súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom č. k. 10C/207/2016-211 zo dňa 22.6.2020 žalovanému 5. priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Odvolací súd I. výrokom rozsudku č. k. 9Co/73/2020-257 zo dňa 24.3.2021 výrok I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom (označené v odseku 11), ktorým bola žaloba voči žalovaným 2., 3., 4., 5. zamietnutá potvrdil a zamietnutie žaloby voči žalovanému 1. (D. B.) zrušil a vrátil v zrušenom rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, II. výrok o náhrade trov konania (žalovaných 1., 2., 3., 4.) ako aj výrok dopĺňacieho rozsudku o náhrade trov konania (žalovaný 5.) zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení konštatoval, že nebolo doteraz vykonaným dokazovaním v spore spoľahlivo preukázané ani nevyplývalo z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku, že predmetné nehnuteľnosti boli financované výlučne z finančných prostriedkov žalovaného 1. darovaných mu jeho rodičmi. Odvolací súd mal za to, že až v prípade, že by vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol žalovaný 1. počas manželstva z jeho oddeleného (výlučného) majetku (titulom daru jeho rodičov) a na základe svojej výlučnej vôle (teda nie súčasne aj vôle jeho manželky - žalobkyne), tým by neboli splnené zákonné predpoklady pre nadobudnutie predmetných nehnuteľností do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu. A teda až v prípade unesenia dôkazného bremena žalovaným 1., by bolo možné konštatovať, že žalobkyňa neuniesla bremeno tvrdenia ohľadom svojho požadovaného nároku. Súd prvej inštancie nevyhotovil napadnutý rozsudok vo vzťahu k žalovanému 1. v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Preskúmaný rozsudok tak nenaplnuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Okresnému súdu uložil povinnosť opätovne posudzovať žalobou uplatnený nárok vo vzťahu k žalovanému 1., s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania s dôrazom na ich vyhodnotenie postupom podľa § 191 CSP a s poukazom na princíp voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov CSP, a to najmä so sústredením sa na vyriešenie predbežnej otázky zaradenia predmetných nehnuteľností do BSM (resp. spoluvlastníckeho podielu) v spojení s otázkou unesenia dôkazného bremena o tom, z akých finančných prostriedkov boli tieto nehnuteľnosti nadobudnuté, ako aj odvolacie argumenty odvolateľky i protistrany, tieto posúdi z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodne.

13. Po rozsudku odvolacieho súdu (prvý v poradí) zostala predmetom konania požiadavka žalobkyne voči žalovanému (D. B.) na určenie, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C., zapísané na liste vlastníctva č. XXX K. XXX (v zmysle žaloby označenej v odseku 10) ako aj rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania (žalobkyňa a žalovaný 1., žalobkyňa a žalovaný 2., 3., 4., 5.).

14. Strany (žalobkyňa a pôvodní žalovaní 2., 3., 4., 5.) nenapadli odvolaním II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie (druhý v poradí) o náhrade trov konania medzi žalovanými 2., 3., 4., 5. a žalobkyňou, preto v tomto rozsahu II. výrok nadobudol právoplatnosť.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne ak I. výrokom určil, že žalobkyňa je spoluvlastníčkou nehnuteľností: evidovaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu Galanta,

Katastrálny odbor, okres Galanta, obec C., katastrálne územie C., zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - pozemky registra „C“, parcela číslo 95/1, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/2, druh pozemku - záhrady o výmere 140 m², parcela číslo 95/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m², parcela číslo 98/2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m², parcela číslo 98/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 58 m². Stavby na parcele číslo 98/2, parcele číslo 98/3 - rodinný dom, súpisné číslo XXX, spoluvlastnícky podiel 1, zapísaných na výpise z katastra nehnuteľností - LV č. XXX, časť A: majetková podstata - Pozemky registra „C“, parcela číslo 98/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria (spoločný dvor) o výmere 506 m², spoluvlastnícky podiel 1/6, II. výrokom žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania voči žalovanému, s ohľadom na odvolacie argumenty žalovaného.

16. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

17. S poukazom na cit. ust. § 390 CSP, skutočnosť, že rozsudok vo veci samej bol už raz odvolacím súdom zrušený (aj v napadnutom rozsahu) a vec vrátená (v zrušenom rozsahu) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, a tiež s poukazom na dôvodnosť niektorých odvolacích námietok (napr. o nedostatočnom vyhodnotení vykonaného dokazovania, odvolací súd na zopakovanie dokazovania nariadil vo veci odvolacie pojednávanie (§ 385 CSP).

18. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie (vyhovenie žalobe voči žalovanému) napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním nemal jednoznačne za preukázané, že by žalovaný na kúpu nehnuteľností použil finančné prostriedky výlučne zo svojho majetku. V tomto smere neunesol dôkazné bremeno, s čím sa odvolací súd nestotožnil.

19. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP (do 30.6.2016 § 80 písm. c) OSP), musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len nevyvoláva zbytočné konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať ďalšie iné súdne konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by bez tohto určenia sa stalo jeho právne postavenie neisté. Procesná povinnosť preukázať a tvrdiť, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu strán sporu alebo vytvára pevný základ jeho usporiadania). Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samotný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu.

21. Súd sa preto v prvom rade musí zaoberať otázkou prípustnosti určovacej žaloby a v tej súvislosti aj otázkou danosti naliehavého právneho záujmu, ktoré podmienky tvoria *conditio sine qua non* určovacej žaloby. Ak totiž súd dospeje k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre prípustnosť určovacej žaloby, resp. že nie je preukázaná danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je potrebné takúto žalobu zamietnuť bez vykonávania ďalšieho dokazovania. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení,

čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je daná vtedy, ak je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný, jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, a jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Naliehavý právny záujem je zásadne daný vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo, ak by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu, inak (a to bez skúmania vecnej stránky návrhu), musí žalobný návrh ako neprípustný zamietnuť. Či tento záujem jestvuje, skúma súd ex offio, t.j. z úradnej povinnosti. Platí to aj pre súd prvej inštancie, aj pre súd odvolací. Pre skúmanie súdu teda netreba, aby takúto obranu (nastolenie tejto otázky) v konaní žalovaný vôbec urobil. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby. Je teda nutné, aby tento naliehavý právny záujem jestvoval nielen v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ale aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu (§ 217 ods. 1 v spojení s § 378 CSP).

22. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 1998, sp. zn. 5 Cdo 60/98, publikovaného v Zbierke súdnych rozhodnutí pod č. Rc 8/2000, určovacou žalobou sa žalobca domáha vydania autoritatívneho výroku súdu, že určitý právny vzťah alebo právo tu je (pozitívna určovacia žaloba), alebo že tu nie je (negatívna určovacia žaloba). Takéhoto určenia sa môže žalobca domáhať vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené alebo je neisté. Autoritatívne určenie súdom potom ohrozenie, neistotu alebo neurčitosť v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, aby ukladalo splnenie nejakej povinnosti. Preto sa pri určovacích žalobách, na rozdiel od žalôb na plnenie, zdôrazňuje ich preventívny charakter a význam. Z uvedeného možno teda uzavrieť, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

23. Určovacia žaloba má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovacia žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba o splnenie povinnosti). V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov. Uvedená zásada, že žalobca sa nemôže žalobou úspešne domáhať určenia právneho vzťahu alebo práva tam, kde sa môže domáhať splnenia povinnosti, však neplatí vtedy, ak žalobca (napriek možnosti domáhať sa priamo splnenia povinnosti) preukáže, že má naliehavý právny záujem na určení určitého práva alebo právneho vzťahu; v takomto prípade treba jeho určovaciu žalobu považovať za procesne prípustnú. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Treba zdôrazniť, že nejde o určovaciu žalobu samu, ale o to, čoho (akého určenia) sa žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snád spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

24. Ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľností (výlučným, resp. aj podielovým spoluvlastníkom vo vzťahu k niektorým nehnuteľnostiam), pri ktorých je v katastri nehnuteľnosti zapísaný ako vlastník niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (výpis z LV preukazuje vlastnícke právo) a na jeho právne účinky je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté, a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť aj ohrozené. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom pre vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností, je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi. Umožňuje totiž dosiahnuť zhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľnosti. Žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľností zapísaní v katastri nehnuteľnosti. Ak by žaloba nesmerovala proti všetkým týmto osobám (popierajúcim vlastnícke právo žalobcu) naliehavý právny záujem na požadovanom určení by nebol daný. V konaní o určení vlastníckeho práva teda žaloba smeruje len proti tomu, kto je ako vlastník nehnuteľností (ktorej sa požadované určenie týka) zapísaný v katastri nehnuteľností. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že okresný súd správne uzavrel, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže žalovaný je aktuálne zapísaný ako výlučný vlastník (resp. podielový spoluvlastník) nehnuteľností, vo vzťahu ku ktorým sa žalobkyňa domáha určenia vlastníckeho práva predmetnou žalobou, keďže žalobkyňa súdu chce zmenu zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vyznačeného v katastri nehnuteľností, ktorý sa považuje za hodnoverný, ak sa nepreukáže opak (§ 70 katastrálneho zákona). V súlade s uvedeným odvolací súd dopĺňa, že žalovaný je vo veci pasívne legitimovaný a vo vzťahu k nemu je žalobkyňa aktívne legitimovanou stranou v spore. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva. Ak je žalovaný (žalobca) nositeľom tvrdeného práva, je v spore pasívne (aktívne) legitimovaný.

25. Na odvolacom pojednávaní dňa 22.11.2023 odvolací súd zopakoval v potrebnom rozsahu dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a v záujme predvídateľnosti svojho rozhodnutia postupoval podľa § 181 ods. 2 v spojení s § 378 ods. 1 CSP.

26. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané okresným súdom oboznámením obsahom objednávky zo dňa 26.6.2003 (čl. 157), pokladničným dokladom zo dňa 26.6.2003 na sumu 140,- Sk a zo dňa 5.6.2002 na sumu 2700,- Sk (čl. 158), uznesením KS Trnava č. k. 24Co/352/2016-117 zo dňa 15.11.2017 (čl. 103), výpisom z katastra nehnuteľností LV č. XXX (čl. 13), výpisom z katastra nehnuteľností LV č. XXX (čl. 14), kúpno-predajnou zmluvou zo dňa 19.5.2004 (čl. 15-17), Čestným vyhlásením D. B. (čl. 18), notárskou zápisnicou N 183/2003, Nz 48650/2003 zo dňa 17.6.2003 (čl. 63-65), výpisom z listu vlastníctva č. XXXX (čl. 66), dohodou o vyplatení záloh za predaj nehnuteľnosti (čl. 67), ústrižkom poštovej poukážky na sumu 70.000,- Sk (čl. 69), pokladničnými dokladmi zo dňa 26.5.2004 na sumu 400,- Sk, zo dňa 26.5.2004 na sumu 1.300,- Sk, zo dňa 26.5.2004 na sumu 6.713,- Sk (čl. 79), zo dňa 5.4.2004 na sumu 369,- Sk, zo dňa 10.5.2004 na sumu 84,- Sk, zo dňa 26.4.2004 na sumu 136,- Sk, zo dňa 14.5.2004 na sumu 920,- Sk, zo dňa 29.4.2004 na sumu 4.762,50 Sk (čl. 80), zo dňa 17.5.2004 na sumu 65,50 Sk, zo dňa 26.5.2004 na sumu 36.654,- Sk, zo dňa 17.5.2004 na sumu 2.294,- Sk, zo dňa 17.5.2004 na sumu 1.540,- Sk, zo dňa 15.5.2004 na sumu 4.134,- Sk (čl. 81), zo dňa 6.5.2004 na sumu 17.134,50 Sk, zo dňa 13.5.2004 na sumu 290,- Sk, zo dňa 26.4.2004 na sumu 200,- Sk (čl. 82), zo dňa 10.5.2004 na sumu 1.879,- Sk, zo dňa 26.4.2004 na sumu 2.438,- Sk, zo dňa 8.5.2004 na sumu 1.955,50 Sk (čl. 83), dodacím listom zo dňa 26.5.2004 na sumu 36.654,- Sk (čl. 84), dodacím listom zo dňa 26.5.2004 na sumu 1.300,- Sk (čl. 85), príjemkou na vápno na sumu 920,- Sk, pokladničným dokladom zo dňa 29.5.2004 na sumu 610,50 Sk (čl. 86), vkladnou knižkou č. vkladového účtu XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX – položky 1 až 18 (čl. 87-90), z ktorých vyplýva, že žalovaný je zapísaný ako vlastník nehnuteľností vedených na LV č. XXX (parcela č. 95/1, parcela č. 95/2, parcela č. 95/3, parcela č. 98/2, parcela č. 98/3, stavby na parcele č. 98/2 a parcele č. 98/3 – rodinný dom, súp. č. XXX) v podiele 1/1, aj ako vlastník nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX (parcela č. 98/4) v spoluvlastníckom podiele 1/3, že žalovaný dňa 19.5.2004 uzavrel ako kupujúci s manželmi E. a A. F. kúpno-predajnú zmluvu, ktorou kúpil nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX K. L. XXX za dohodnutú kúpnu cenu 133.940,- Sk, ktorú ako kupujúci vyplatí predávajúcim manželom F.. Čestným vyhlásením datovaným dňa 28.9.2005 podpísaným D. B. (otec žalovaného) vyhlásil (v záležitosti majetkovo právneho vysporiadania), že spoločne s manželkou daroval žalovanému finančnú hotovosť na kúpu rodinného domu súp. č. XXX s príslušenstvom vedeným na LV č. XXX, ďalej na kúpu osobného motorového vozidla Škoda Felícia ev. č. G. XXX H.. Žalobkyňa dňa 17.6.2003 uzavrela

formou Notárskej zápisnice N 183/2003, Nz 48650/2003 kúpnu zmluvu ako predávajúca, v ktorej bola dohodnutá kúpna cena 300.000,- Sk, ktorá bola žalobkyni vyplatená postupne, dňa 11.3.2003 v sume 50.000,- Sk, dňa 17.6.2003 v sume 180.000,- Sk, dňa 21.7.2003 v sume 70.000,- Sk. Dňa 26.5.2004 bol spoločnosťou I. G. vystavený pokladničný doklad na sumu 400,- Sk, dňa 26.5.2004 bol spoločnosťou Meta-Gas spol. s r.o. vystavený pokladničný doklad na sumu 1.300,- Sk (dňa 26.5.2004 META-GAS spol. s r.o. vystavil dodací list na komín KARMA v sume 1.300,- Sk), dňa 26.5.2004 bol spoločnosťou Meta-stav spol. s r.o. za stavebný materiál v sume 6.712,98 Sk, dňa 3.5.2004 MISTAV-Farby laky vystavila pokladničný doklad na sumu 369,- Sk, dňa 10.5.2004 D. Q. obchod s náhradnými dielmi vystavil pokladničný doklad na sumu 84,- Sk (karbo kotúč), dňa 14.5.2004 vystavil K. I. I. s.a. pokladničný doklad na sumu 920,- Sk (hydrant 19), dňa 29.4.2004 vystavil K. I. I. s.a. pokladničný doklad na sumu 4.762,50 Sk (hydrant 19), dňa 26.4.2004 KOZMER & KOZMER predajňa na autosúčiastky vystavil pokladničný doklad na sumu 136,- Sk (zástrčka), dňa 17.5.2004 vystavil K. I. I. s.a. pokladničný doklad na sumu 65,50 Sk, dňa 17.5.2004 vystavil K. I. I. s.a. pokladničný doklad na sumu 372,22 Sk, dňa 26.5.2004 vystavil Meta-Gas spol. s r.o. pokladničný doklad na sumu 36.354,- Sk (dňa 26.5.2004 vystavil META-GAS spol. s r.o. dodací list na tovar v hodnote 36.654,-Sk), dňa 17.5.2004 vystavil K. I. I. s.a. pokladničný doklad na sumu 2.294,- Sk (stavebná materiál), dňa 5.5.2004 K. I. I. s.a. vystavil pokladničný doklad na sumu 4.134,- Sk (stavebný materiál), dňa 6.5.2004 Stavebniny TIMA vystavil pokladničný doklad na sumu 17.134,50 Sk (stavebný materiál), dňa 13.5.2004 Potraviny labužník vystavil pokladničný doklad na sumu 290,-Sk (potraviny), dňa 26.4.2004 vystavil MISTAV-Farby Laky pokladničný doklad na sumu 200,- Sk (potraviny), dňa 10.5.2004 vystavil Stavebniny TIMA pokladničný doklad na sumu 1.879,- Sk (stavebný materiál), dňa 26.4.2004 i-center s.r.o. vystavil pokladničný doklad o zaplatení sumy 2.438,- Sk (stavebný materiál), dňa 8.5.2004 Stavebniny TIMA vystavil pokladničný doklad o zaplatení sumy 1.955,50 Sk (stavebný materiál), dňa 29.5.2004 COLOR MARKET s.r.o. vystavil pokladničný doklad na sumu 610,50 Sk (stavebný materiál). Celková suma v zmysle uvedených pokladničných dokladov vo výške 82.411,70 Sk. Vkladná knižka vedená v R. H., K. bolo vedené na vkladateľov A. B. a N. D. a dňa 18.6.2003 bol vykonaný prvý vklad v sume 19.000,- Sk, dňa 27.6.2003 vklad v sume 3.000,- Sk, dňa 1.8.2003 vklad v sume 10.000,- Sk, dňa 8.9.2003 vklad v sume 25.000,- Sk, ku dňu 2.10.2003 bol zostatok 40.000,- Sk, dňa 3.12.2003 bol vykonaný výber 10.000,- Sk, dňa 14.4.2004 bol vykonaný výber v sume 5.000,- Sk (zostatok vrátane úrokov 25.244,- Sk), dňa 9.5.2004 bol vykonaný výber v sume 5.000,- Sk (zostatok 20.244,- Sk), dňa 29.7.2004 bol vykonaný výber v sume 5.000,- Sk (zostatok 15.244,- Sk), ku dňu 11.2.2005 bol zostatok 116,- Sk.

27. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané okresným súdom – výsluch žalobkyne na pojednávaní dňa 29.10.2018, 18.3.2019 a 22.11.2021 (prečítaním zápisníc čl. 142, čl. 156, čl. 282), z ktorých vyplýva, že na základe kúpnej zmluvy jej bola vyplatená kúpna cena vo výške 300.000,- Sk, z ktorej sa zakupoval stavebný materiál, aj vyplatená časť kúpnej ceny za predmetné nehnuteľnosti. Okrem toho 150.000,- Sk poskytla svojej matke na pomník. O kúpe predmetných nehnuteľností nevedela, žalovaný túto skutočnosť zatajil, vie, že peniaze si zobral zo šuflíka, kde mala uložené peniaze, mali tam aj spoločné peniaze. Až deti ju upozornili na kúpu nehnuteľností, po kúpe ktorých ešte 4 roky žili ako manželia. V šuflíku mali 250.000,- Sk, keď sa žalovaného opýtala načo sú mu, účel zobratia peňazí jej nevysvetlil.

28. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané okresným súdom – výsluch žalovaného na pojednávaní dňa 29.10.2018 a 18.3.2019 (prečítaním zápisníc čl. 142 a čl. 156), výsluch žalovaného na odvolacom pojednávaní dňa 22.11.2023, z ktorých vyplýva, že s výpoveďou žalobkyne nesúhlasí. Kúpnu cenu, ktorú nikdy nevidel, žalobkyňa minula na hrob 150.000,- Sk, šiestim súrodencom dala po 5.000,- Sk, jednému bratovi dala na kúpu motorového vozidla ale nevie v akej výške, 50.000,- Sk dala do zariadenia v I., kam umiestnila svojho otca. Keď sa to zrúta, už ani nevychádza, aby mohla z tých peňazí kúpiť ešte rodinný dom a investovať do rekonštrukcie v tom stave, v akom bol rodinný dom kúpený. Jeho rodičia bývali v H., predali byt za 1.800.000,- Sk, a prišli bývať k nim. Situáciu vyriešili tým, že nehnuteľnosť, v ktorej je zapísaný ako vlastníak, kúpili si oni zo svojich finančných prostriedkov a celú záležitosť vyriešili čestným vyhlásením, kde otec napísal, že žalovanému daroval hotovosť na kúpu rodinného domu súp. č. XXX na LV č. XXX a na kúpu osobného motorového vozidla. Z kúpnej ceny, ktorú rodičia získali po predaji svojho bytu v H. žalovanému a sestre dali po 500.000,- Sk a tým, že nehnuteľnosť bola napísaná do vlastníctva žalovaného, mala byť ako určitá kompenzácia aj za výdavky, ktoré mali s jeho sestrou (na odvolacom pojednávaní uviedol, že rodičia jemu a sestre dali po 300.000,- Sk, potom mu ešte kúpili auto). V čase, keď sa kupovali predmetné nehnuteľnosti nemali so žalobkyňou nasporené spoločné prostriedky, bol jediným živiteľom rodiny a v spoločnej domácnosti žili aj s deťmi

žalobkyne, ktoré nepracovali. Na kúpu a rekonštrukciu rodinného domu, v ktorom teraz žije žalobkyňa, išli všetky ich spoločné finančné prostriedky. Do kúpy nehnuteľností na LV č. XXX K. L. XXX neinvestovali spoločné finančné prostriedky, ktoré by aj zarobil, ani neskôr do prerábky. Nehnuteľnosti prejednané v spore boli nadobudnuté z peňazí rodičov, ktorí predali byt v H.. Pri kúpe rodinného domu súpisné číslo XXX, v ktorom žalovaný býva, otec vyplácal F., sumu cez 133.000,- Sk.

29. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané okresným súdom (na pojednávaní dňa 22.11.2023) a to prečítaním (aj) výpovede pôvodného žalovaného 3. (C. M.) na pojednávaní dňa 29.10.2018 (zápisnica o pojednávaní na čl. 142), z ktorej vyplýva, že nehnuteľnosť evidovaná na LV č. XXX bola zakúpená z finančných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytli jeho rodičia.

30. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom – výsluch svedka N. O. (prečítaním zápisnice o pojednávaní dňa 18.3.2019 na čl. 155), z ktorej vyplýva, že rodičia žalovaného predali 4-izbový byt a následne dali peniaze žalovanému na kúpu predmetného domu. Synovec predával ich rodičovský dom a potom došlo k rozdeleniu peňazí. Žalobkyňa dostala všetky peniaze 300.000,- Sk alebo 350.000,- Sk, z ktorých dala peniaze na pomník, 2.000,- Sk dala svedkovi, jednému bratovi dala 30.000,- Sk. Sú siedmi súrodenci, nevie povedať, či žalobkyňa aj ďalších súrodencov vyplatila z domu alebo nie. Žalobkyňa peniaze z kúpy rodinného domu v žiadnom prípade nemohla použiť na kúpu nehnuteľnosti, ktoré kúpil žalobca, pretože finančné prostriedky na kúpu týchto nehnuteľností dali žalovanému jeho rodičia po predaji ich 4-izbového bytu v R.. Nevie ako to bolo s peniazmi u žalobkyne a žalovaného, ale pokiaľ spolu žili, spolu aj hospodárili.

31. Odvolací súd zopakoval dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom – výsluch svedka E. F. (prečítaním zápisnice o pojednávaní zo dňa 2.6.2022 na čl. 294), z ktorej vyplýva, že nehnuteľnosť predával žalovanému asi pred 18 rokmi za 130.000,- Sk až 140.000,- Sk. Jednal len so žalovaným a jeho otcom. Po spísaní a podpísaní zmluvy, otec žalovaného mu vyplatil kúpnu cenu z rúk do rúk s tým, že predtým predal byt v H. s tým, že peniaze daruje synovi aj dcére. Zmluvnou stranou ako kupujúcim bol žalovaný ale kúpnu cenu vyplatil otec žalovaného. Žalovaný ani žalobkyňa mu nevyplácali kúpnu cenu, prítomný bol len žalovaný a otec žalovaného, pani B. tam ani nebola, nikdy sa s ňou ani nerozprával. Nebol prítomný toho, žeby otec žalovaného, žalovanému dal nejaké peniaze, vyplácal ho otec žalovaného.

32. Odvolací súd zopakoval dokazovanie pripojeným spisom okresného súdu sp. zn. 8C/13/2006 (návrhom na čl. 4 a rozsudkom č. k. 8C/13/2006 zo dňa 9.5.2006 na čl. 22), z ktorého vyplýva, že manželstvo žalobkyne a žalovaného uzavretá dňa 13.6.1981, bolo dňa 23.5.2006 právoplatne rozvedené a to na návrh žalobkyne.

33. Odvolací súd zopakoval dokazovanie pripojeným spisom okresného súdu sp. zn. 10C/12/2008 (návrhom navrhovateľky A. B. zo dňa 14.2.2008 na čl. 1, rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/174/2009 zo dňa 1.6.2009 na čl. 103), z ktorého vyplýva, že návrh navrhovateľky A. B. na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, bol odvolacím súdom zamietnutý (právoplatne dňa 22.7.2009).

34. Odvolací súd zopakoval dokazovanie pripojeným spisom okresného súdu sp. zn. 26C/91/2009 (žalobou zo dňa 20.5.2009 na čl. 1, doplnením návrhu na vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze zo dňa 8.3.2010 na čl. 169, podaním žalobkyne zo dňa 20.4.2010 na čl. 177, vyjadrením odporcu zo dňa 8.6.2010 na čl. 190, zápisnicou o pojednávaní zo dňa 19.8.2010 na čl. 198, podaním žalobkyne zo dňa 24.1.2011 na čl. 211, uznesením č. k. 26C/91/2009-231 zo dňa 28.2.2012), z ktorého vyplýva, že žalobkyňa ako navrhovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 22.5.2009 domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom do masy BSM nezahrnula predmetné nehnuteľnosti. Až doplnením návrhu zo dňa 8.3.2010 doplnila majetok nadobudnutý počas manželstva o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX K. L. XXX s tým, že uviedla, že nehnuteľnosti kúpil D. B. kúpnu zmluvou v roku 2004 v čase trvania manželstva, ide o BSM, ktoré je potrebné v rozsudku zohľadniť a nehnuteľnosti prikázať do výlučného vlastníctva žalovaného, nerobí si žiadne nároky na akékoľvek finančné vyrovananie za predpokladu, že jej do výlučného vlastníctva budú prikázané nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX. V podaní zo dňa 20.4.2010 uviedla, že nehnuteľnosti na LV č. XXX, L. XXX zakúpil odporca v roku 2004 a sú v jeho výlučnom vlastníctve. Nadobudol ich kúpnu zmluvou, o čom sa dozvedela až v súčasnosti, mala za to, že dom nadobudol odporca darom

alebo dedením po rodičoch. Na zakúpenie však použil finančné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva. Žalovaný ako odporca sa vyjadril podaním zo dňa 8.6.2010, v ktorom uviedol, že navrhovateľka od začiatku vedela, že sa dom kúpil z peňazí jeho rodičov a len formálne bol napísaný na žalovaného z rodinných dôvodov. Rodičia mu peniaze darovali o čom predkladá čestné prehlásenie a dary do BSM nepatria. Navrhovateľka bola presne informovaná a kúpe nehnuteľností, z akých peňazí dom kúpil a tiež prečo dom napísal na seba. Tvrdenie, že na zakúpenie nehnuteľností použil finančné prostriedky patriace do BSM nemá logiku, lebo navrhovateľka dobre vie, že ako manželka nedisponovali potrebnou sumou na kúpu nehnuteľnosti. Ak by bolo tvrdenie navrhovateľky pravdivé, že by si v tej dobe nebola všimla, že so spoločnej kasy zmizla značná suma? Jej tvrdenia sú účelové a to z dôvodu, aby tým kompenzovala vyporiadanie domu v C. súp. č. X. Na pojednávaní dňa 19.8.2010 žalobkyňa uviedla, že kúpnu zmluvu považuje za neplatnú a v krátkom čase podá návrh na určenie jej neplatnosti. V podaní zo dňa 24.1.2011 žalobkyňa uviedla, že v uvedenom čase mali peniaze z odpredaja nehnuteľností (rodinného domu v k. ú. J. LV č. XXXX) za sumu 300.000,- Sk.

35. Odvolací súd zopakoval dokazovanie pripojeným spisom okresného súdu sp. zn. 26C/37/2011 (žalobou žalobkyne zo dňa 14.2.2011 na čl. 1, vyjadrením žalovaného zo dňa 9.5.2011 na čl. 69, uznesením č. k. 26C/37/2011-84 zo dňa 27.6.2011), z ktorého vyplýva, že uznesením č. k. 26C/37/2011-84 zo dňa 27.6.2011 okresný súd zastavil právoplatne (dňa 22.7.2011) konanie o návrhu navrhovateľky A. B., ktorým sa domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 19.5.2004 týkajúcej sa predmetných nehnuteľností, z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou. V podaní zo dňa 9.5.2011 žalovaný okrem iného uviedol, že žalobkyňa od samého začiatku vedela, že nehnuteľnosť kúpil na seba, že peniaze, ktoré dostal darom od svojich rodičov.

36. V konaní nebolo sporné ani pred odvolacím súdom (ktorý zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 22.11.2023), že manželstvo žalobkyne a žalovaného uzavreté dňa 13.6.1981 bolo rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 8C/13/2006-22 zo dňa 9.5.2006, rozvedené právoplatne dňa 23.5.2006, že po rozvode manželstva nebolo ich BSM v lehote troch rokov vyporiadané súdom, že žalovaný je zapísaný ako vlastník nehnuteľností vedených na LV č. XXX, parcela č. 95/1, parcela č. 95/2, parcela č. 95/3, parcela č. 98/2, parcela č. 98/3, stavby na parcele č. 98/2 a parcele č. 98/3 – rodinný dom, súp. č. XXX v podiele 1/1 a vedených na LV č. XXX, parcela č. 98/4, v spoluvlastníckom podiele 1/3, že žalovaný uzavrel ako kupujúci dňa 19.5.2004 v čase trvania BSM kúpno-predajnú zmluvu, ktorou kúpil predmetné nehnuteľnosti za dohodnutú kúpnu cenu 133.940,- Sk, ktorú ako kupujúci vyplatí predávajúcim manželom F., že Čestné vyhlásenie datované dňom 28.9.2005 podpísal D. B. (otec žalovaného), že žalobkyňa dňa 17.6.2003 uzavrela formou Notárskej zápisnice kúpnu zmluvu ako predávajúca, v ktorej bola dohodnutá kúpna cena 300.000,- Sk, ktorá bola žalobkyňi vyplatená postupne dňa 11.3.2003 v sume 50.000,- Sk, dňa 17.6.2003 v sume 180.000,- Sk, dňa 21.7.2003 v sume 70.000,- Sk. Sporným bolo z akých finančných prostriedkov boli predmetné nehnuteľnosti obstarané (či len z výlučných finančných prostriedkov žalovaného, či aj alebo len zo spoločných finančných prostriedkov alebo aj z výlučných finančných prostriedkov žalobkyne alebo aj žalovaného), teda či predmetné nehnuteľnosti patria do BSM.

37. Prvoinštančný súd v odseku 32 odôvodnenia napadnutého rozsudku uzavrel, že vykonaným dokazovaním nemal jednoznačne za preukázané, že by žalovaný na kúpu nehnuteľností použil finančné prostriedky výlučne zo svojho majetku. V tomto smere neuniesol dôkazné bremeno, s čím sa odvolací súd nestotožnil.

38. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

39. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

40. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

41. Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

42. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

43. V nadväznosti na princíp tzv. surogátu (uznávaný aj súdnou praxou, napr. R 19/1960) treba vychádzať z toho, že pri výmene určitej veci za inú vec, pri ktorej nedochádza k rozmnoženiu majetku, zostáva charakter vlastníctva nadobudnutej veci nezmenený. Surogátom sú napríklad veci, ktoré si manželia obstarali z príjmov v ich bezpodielovom spoluvlastníctve (ak sa na nadobudnutie novej veci použili okrem prostriedkov v bezpodielovom spoluvlastníctve aj prostriedky v samostatnom vlastníctve niektorého z manželov, patrí táto vec do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Ak ale určitú vec nadobudol jeden z manželov počas trvania manželstva výlučne za prostriedky tvoriace jeho oddelené vlastníctvo, zostáva aj takto nadobudnutá vec predmetom jeho samostatného vlastníctva (to neplatí, ak sa na nadobudnutie novej veci použili okrem prostriedkov v oddelenom vlastníctve jedného z manželov aj prostriedky v bezpodielovom spoluvlastníctve; v tom prípade patrí táto vec do bezpodielového spoluvlastníctva manželov).

44. Obdobne aj doterajšia judikatúra súdov Slovenskej republiky, ktorá v R 49/1973 dospela k záveru, že vec nadobudnutá za trvania manželstva sa stane predmetom BSM, pokiaľ nie je obstaraná za finančné prostriedky, ktoré sú majetkom výlučne len jedného z manželov. V stanovisku R 42/1972 bol vyslovený záver, že pri nadobudnutí vecí z prostriedkov patriacich jednak do BSM, jednak do osobného majetku niektorého z manželov, sa takto nadobudnuté veci stávajú predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM. Súdna prax dospela tiež k záveru, že do BSM nepatrí ani vec získaná (kúpou, výmenou) za prostriedky patriace do oddeleného majetku jedného z manželov. Nejde tu totiž o nadobudnutie nového majetku ani o rozmnoženie už existujúceho majetku za trvania manželstva, ale o zmenu, ktorá nemá vplyv na povahu (vlastníctva) týchto vecí ako predmetu výlučného (oddeleného) vlastníctva jedného z manželov.

45. Vo všeobecnosti platí a súdna prax jednotne vychádza z toho, že vec, ktorá bola obstaraná za trvania bezpodielového spoluvlastníctva z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov (napr. z peňazí, ktoré mal už v dobe pred uzavretím manželstva alebo ktoré sám získal darovaním), sa nestáva predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, ale je vo výlučnom vlastníctve toho, kto ju takto obstaral. Tak je tomu v bežných prípadoch kúpy veci jedným z manželov z jeho výlučných zdrojov, resp. prostriedkov, keď ju od predávajúceho kupuje sám (svojím menom) pre seba a keď sa druhý z manželov na takej kúpe nijako nepodieľa (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1658/98 zo dňa 19.4.2000).

46. Z hľadiska dôkazného bremena je relevantné hmotnoprávne ustanovenie obsiahnuté v § 143 Občianskeho zákonníka. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je konaním, v ktorom majú účastníci na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného (iudicium duplex, porovnaj 48/2010, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 52/2008 zo dňa 29.4.2009). Na základe uvedených skutočností je na mieste ustáliť, že úlohou žalobkyne bolo preukázať tie skutočnosti, ktoré vyznejú v jej prospech, čo v danom prípade znamená aj, že mala preukázať, že majetok bol nadobudnutý za trvania manželstva (patrí do BSM). Naproti tomu je zrejmé, že úlohou žalovaného bolo predložiť dôkazy v jeho prospech, a teda, že konkrétny majetok - dotknuté nehnuteľnosti (ktorý bol preukázateľne nadobudnutý za trvania manželstva a ktorý

patri do BSM, ak niektorá strana nepreukáže opak) bol nadobudnutý výlučne z jeho vlastných finančných prostriedkov (resp. darovaných jeho rodičmi).

47. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

48. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

49. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

50. Sporové konanie (akým je aj posudzovaná vec) je ovládané prejednávajúcou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Zákon ukladá stranám tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; ktoré skutočnosti sú potrebné, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá sporný právny vzťah strán upravuje. Táto právna norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) ako aj to, kto je nositeľom dôkazného bremena. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú účastníka konania, a ktoré ho zaťažujú povinnosťou tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka konania, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/174/2012 zo dňa 25.7.2013).

51. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s nesplnením povinnosti tvrdenia nesplnením dôkaznej povinnosti v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

52. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu.

53. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

54. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

55. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu.

56. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti tenktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

57. Žalovaný v odvolaní podľa odvolacieho súdu dôvodne namietal, že bolo potrebné sústrediť sa primárne v konaní na rozporuplné skutkové tvrdenia žalobkyne ohľadom na to za akých okolností a z akých finančných prostriedkov boli predmetné nehnuteľnosti zakúpené, keď prvoinštančný súd uvedenému prakticky nevenoval v napadnutom rozsudku žiadnu pozornosť. Okresný súd v odseku 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku iba konštatoval, že vo výpovedi na pojednávaní dňa 29.10.2018 žalobkyňa tvrdila, že predmetné nehnuteľnosti boli nadobudnuté počas manželstva so žalovaným zo spoločných finančných prostriedkov, v žalobe tvrdila, že čiastočne z jej finančných prostriedkov. K uvedenému rozporu v jej skutkových tvrdeniach prvoinštančný súd sa nevyjadril. Odvolací súd dopĺňa, že okrem uvedeného žalobkyňa v žalobe tiež uviedla, že kúpna cena bola uhradená zo spoločných finančných prostriedkov, na inom mieste uviedla, že nebola uhradená len z finančných prostriedkov patriacich výlučne žalovanému ale boli použité aj jej finančné prostriedky, ktoré získala z dedičstva v roku 2003. Na pojednávaní dňa 22.11.2021 tvrdila, že o kúpe predmetných nehnuteľností nevedela, žalovaný jej kúpu zatajil, až deti ju upozornili na kúpu, ale vie, že žalovaný si zobral peniaze zo šuflíka, kde mali 250.000,- Sk. Z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 26C/91/2009 (žaloba žalobkyne na vyporiadanie BSM) vyplýva, že až v doplnení návrhu na vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze zo dňa 8.3.2010 (čl. 169) žalobkyňa zahrnula predmetné nehnuteľnosti do masy BSM, zároveň uviedla, že nehnuteľnosti kúpil žalovaný v roku 2004. V podaní zo dňa 20.4.2010 uviedla, že mala za to, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol žalovaný kúpnu zmluvou, o čom sa dozvedela až v súčasnosti. Mala za to, že dom nadobudol darom alebo dedením po rodičoch. Na zakúpenie však použil finančné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva. V podaní zo dňa 24.1.2011 žalobkyňa uviedla, že v uvedenom čase mali peniaze z odpredaja nehnuteľností (rodinného domu v k. ú. J. LV č. XXXX) za sumu 300.000,- Sk. Žalobkyňa v preskúmanom konaní ohľadom tvrdenia, že časť kúpnej ceny bola zaplatená z jej dedičstva (z roku 2003) neuviedla ani raz konkrétnu výšku finančných prostriedkov, ani raz neuviedla výšku spoločných finančných prostriedkov použitých na kúpu predmetných nehnuteľností (ani výšku výlučných finančných prostriedkov žalovaného). Netvrdila, že by sa s predávajúcimi manželmi F. vôbec stretla, resp. komunikovala ohľadom predmetných nehnuteľností. Na podporu svojich skutkových tvrdení, žalobkyňa síce navrhla dokazovanie výsluchom svedkov (S. J. a N. D.), ktorí však odmietli vypovedať, predložila aj listinné dôkazy – pokladničné doklady (za nákup stavebného materiálu, potravín, pohonných látok), objednávky, príjemky, dodacie listy, vkladnú knižku, ktorými však nebola preukázaná konkrétna výška výlučných finančných prostriedkov žalovanej ani výška spoločných finančných prostriedkov (použitých na kúpu).

58. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu v odseku 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom uzavrel, že žalobkyni zostali ešte finančné prostriedky na kúpu nehnuteľností (bez ohľadu na to, že mala dlhy v Sociálnej poisťovni). Okresný súd konštatoval, a uvedené vyplynulo podľa odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania, že žalobkyni bol vyplatený finančný obnos vo výške 300.000,- Sk, z ktorého dala matke postaviť pomník 150.000,- Sk, podieľala sa aj na rekonštrukcii domu zakúpením materiálu, ktorú skutočnosť preukázala doložením poštových poukážok a výpisov z jej účtu v banke. D. B. ako žalovaný tvrdil, že okrem vynaložených peňazí uvádzaných žalobkyňou, táto šiestim súrodencom darovala po 5.000,- Sk, 50.000,- Sk dala do zariadenia, v ktorom umiestnila svojho otca a kúpila mu oblečenie, čo žalobkyňa nepoprela (postupom podľa § 151 CSP). Matematickým výpočtom odvolací súd zistil, že uvedené výdavky žalobkyne presiahli sumu 300.000,- Sk (150.000,- Sk + 50.000,- Sk, 5.000,- Sk x 6 + 82.411,70 Sk = 312.411,70 Sk). S ohľadom na uvedené nemožno prisvedčiť žalobkyni, že na kúpu predmetných nehnuteľností boli použité finančné prostriedky z jej výlučného majetku pochádzajúce z dedičstva (300.000,- Sk) a teda záver okresného súdu, že žalobkyni zostali ešte finančné prostriedky na kúpu nehnuteľností neobstojí.

59. Odvolací súd po vykonanom dokazovaní na odvolacom súde prisvedčil odvolacej argumentácii žalovaného, ktorý tvrdil, že žalobkyňa sa nevie ujednotiť v tom, z akých okolností a z akých finančných prostriedkov boli predmetné nehnuteľnosti zakúpené, keď aj podľa odvolacieho súdu jej skutkové tvrdenia o finančných prostriedkoch použitých na kúpu predmetným nehnuteľností s ohľadom na ňou uvádzanú časovú postupnosť sú rozporuplné a vzájomne si odporujú (odsek 57), teda žalobkyňa neuniesla bremeno svojho tvrdenia o tom, že nehnuteľnosti boli kúpené výlučne resp. aj za spoločné finančné prostriedky, a že predmetné nehnuteľnosti patria do BSM. Žalobkyňa ani raz neuviedla konkrétnu výšku spoločných finančných prostriedkov, resp. výšku svojich výlučných finančných prostriedkov tak, aby sa dala matematicky vyskladať zaplatená kúpna cena za predmetné nehnuteľnosti. Pričom svoje tvrdenia k použitiu spoločných, aj vlastných finančných prostriedkov nepodporila dôkazom, keď ňou predložené listinné dôkazy uvedené vôbec nepreukazujú. K uvedenému odvolací súd poukazuje na odsek 53 s tým, že medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy, čo má za následok vecne nepriaznivé rozhodnutie.

60. Napriek tomu, že žalobkyňa neuniesla bremeno tvrdenia, že nehnuteľnosti boli kúpené výlučne resp. aj za spoločné finančné prostriedky, a že predmetné nehnuteľnosti patria do BSM, čo stačilo ako dôvod pre záver o nedôvodnosti žaloby, odvolací súd pristúpil aj k skúmaniu (na podporu svojho rozhodnutia), či žalovaný uniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdeniu, že predmetné nehnuteľnosti kúpil z vlastných finančných prostriedkov darovaných mu jeho rodičmi.

61. Žalovaný so žalobou žalobkyne nesúhlasil a popieral jej skutkové tvrdenia, aj na odvolacom pojednávaní zotrval na tom, že na kúpu predmetných nehnuteľností neboli použité spoločné finančné prostriedky, kúpil ich za finančné prostriedky, ktoré mu dali rodičia z peňazí z predaja bytu v H.. V konaní bol predložený listinný dôkaz kúpna zmluva zo dňa 19.5.2004, ktorú uzavrel žalovaný dňa 19.5.2004 ako kupujúci s manželmi E. a A. F., a ktorou kúpil nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX K. L. XXX za dohodnutú kúpnu cenu 133.940,- Sk, ktorú ako kupujúci vyplatí predávajúcim manželom F.. Ako aj Čestné prehlásenie D. B. (otec žalovaného) zo dňa 28.9.2005.

62. Žalovaný navrhol v konaní vypočutie svedkov (N. O. a E. F.). Pričom svedok N. O. (brat žalobkyne) potvrdil, že rodičia žalovaného predali 4-izbový byt v R. a následne dali peniaze žalovanému na kúpu predmetného domu. Potvrdil, že žalobkyňa dostala všetky peniaze 300.000,- alebo 350.000,- Sk za ich rodičovský dom (aj so žalobkyňou boli siedmi súrodenci), z ktorých dala na pomník, svedkovi 2.000,- Sk, jednému bratovi dala 30.000,- Sk. Vylúčil použitie peňazí žalobkyňou na kúpu predmetných nehnuteľností. Svedok E. F. potvrdil predaj predmetných nehnuteľností žalovanému, aj vyplatenie kúpnej ceny otcom žalovaného bez prítomnosti žalobkyne, vedomosť o predaji bytu v Bratislave, darovaní peňazí žalovanému a jeho sestre, jednanie o kúpe výlučne so žalovaným a jeho otcom a ich prítomnosťou pri podpise kúpnej zmluvy a odovzdávaní kúpnej ceny bez žalobkyne. K uvedenému sa vyjadril aj C. M. (pôvodne žalovaný 3.), ktorý uviedol, že nehnuteľnosť evidovaná na LV č. XXX bola zakúpená z finančných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytli jeho rodičia.

63. Odvolací súd poukazuje na to, že aj dôkaz výsluch svedkov, bolo treba vyhodnotiť podľa kritérií (§ 191 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že svedok N. O. bol vypočutý na pojednávaní dňa 18.3.2019,

uviedol aj, že je bratom žalobkyne a bývalým švagrom žalovaného. Svedok E. F. bol vypočutý na pojednávaní dňa 2.6.2022, pričom uviedol, že nemá príbuzenský vzťah k stranám sporu, so žalovaným sa pozná z práce, bývali na jednej ulici. Pri hodnotení týchto dôkazov pôsobia vedľa vecného obsahu výpovede i ďalšie skutočnosti, ktoré nie sú vyjadrené v zápisnici o pojednávaní. Pri hodnotení tohto dôkazu súd vyhodnocuje vierohodnosť výpovede svedka nielen z toho, aký má svedok vzťah k stranám sporu a k prejednávanej veci, ale tiež s prihliadnutím k tomu, aká je jeho rozumová a duševná úroveň, k spôsobu reprodukcie skutočností, o ktorých vypovedá a k jeho chovaniu pri výsluchu, t. j. či je svedok presvedčivý, či vypovedá s istotou, plynule a či je ochotný odpovedať na otázky a k poznatkom zisteným na základe hodnotenia iných dôkazov (do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, prípadne, či sa navzájom dopĺňajú); celkové posúdenie uvedených hľadísk potom poskytne záver o pravdivosti, či prípadnej nepravdivosti tvrdených preukazovaných skutočností. Súd prvej inštancie vypočul N. O. ako už bolo uvedené na pojednávaní dňa 18.3.2019, pričom z obsahu zápisnice tiež vyplýva, že svedok vypovedal formou odpovedí na všetky otázky, ktoré mu položili právni zástupcovia strán sporu. Súd prvej inštancie vypočul E. F. na pojednávaní dňa 2.6.2022, pričom aj tento svedok vypovedal formou odpovedí na všetky otázky, ktoré mu položili právni zástupcovia strán sporu. Odvolací súd poukazuje na to, že výpovede svedkom neboli namietané stranami konania z hľadiska možnej nezaujatosti. Z obsahu spisu podľa odvolacieho súdu nevyplýva záver o ich zaujatosti a nedôveryhodnosti. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na nález Ústavného súdu SR z 9. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 276/2014-29).

64. Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov, ods. 2 dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

65. V konaní bolo predložené čestné prehlásenie D. B. (otec žalovaného) zo dňa 28.9.2005, podľa ktorého spoločne s manželkou C. B. darovali žalovanému finančnú hotovosť na kúpu rodinného domu súp. č. XX v k. ú. C. s príslušenstvom vedeným na LV č. XXX, ďalej na kúpu osobného motorového vozidla. Podpis otca žalovaného bol na listine overený podľa osvedčovacej knihy obce C. dňa 28.9.2005. Uvedené čestné prehlásenie predložil žalovaný ako dôkaz v konaní o vyporiadanie BSM vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 26C/91/2009. Odvolací súd poukazuje na obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 26.10.2017 (čl. 61), z ktorej vyplýva námietka žalobkyne k čestnému prehláseniu „...čestné vyhlásenie, ktoré bolo vyhotovené až po uzatvorení kúpnej zmluvy. Neuvádza sa v ňom suma, akú by mali rodičia žalovaného mu darovať a tiež dátum, kedy mu mali peniaze darovať.“.

66. Pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť súkromnou listinou preukázané. Za situácie, kedy žalobca poprel skutočnosti, ktoré majú vyplývať z predloženej súkromnej listiny, tak žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadom preukázania tých skutočností, ktoré mali byť súkromnou listinou preukázané (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/199/2005).

67. Pre posúdenie súkromnej listiny ako dôkazného prostriedku je významná jej pravosť. Podľa všeobecných zásad je listina pravá, ak pochádza od jej vystaviteľa a je ním aj podpísaná. Pri hodnotení dôkazov sa uplatní právna domnienka, že ak je preukázaná pravosť súkromnej listiny, považuje sa za správne, zodpovedajúce vôli vystaviteľa to, čo je uvedené nad jeho podpisom. Pravá listina ja tak dôkazom o tom, že jej vystaviteľ urobil prehlásenie v nej zachytené alebo prejav v nej obsiahnutý. Dôkazné bremeno ohľadne pravosti listiny je na účastníkovi, ktorý z pravosti listiny vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky. Ak preukáže ten, kto zo súkromnej listiny vyvodzuje pre seba priaznivé následky to, že je listina pravá, tak dôkazné bremeno opaku nesie tá sporová strana, ktorá popiera pravivosť tejto listiny.

68. Odvolací súd konštatuje, že v prípade čestného prehlásenia ide o bežný dôkazný prostriedok v zmysle § 187 ods. 2 CSP, a to konkrétne dôkaz – listinu. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že žalobkyňa nenamietala pravosť tejto listiny, žalovaný uniesol dôkazné bremeno v tomto smere, keď z obsahu overovacej doložky zo strany obce C. (zo dňa 28.9.2005 na čl. 18) vyplýva pravosť podpisu D. B. (otca žalovaného), ktorý listinu pred poverenou osobou obce C. vlastnoručne podpísal, preto prípadné dôkazné bremeno opaku, teda popretia pravosti tejto listiny by niesla žalobkyňa, ktorá pravosť tejto listiny ani nepopierala. Pokiaľ ide o obsah samotného čestného prehlásenia a možné skutočnosti v ňom uvedené (D. B.) týkajúce sa dokazovania vo vzťahu k darovaniu finančných prostriedkov rodičmi

žalovaného žalovanému, odvolací súd konštatuje, že v čestnom prehlásení je uvedené tvrdenie, že D. B. spoločne s manželkou C. B. darovali žalovanému finančnú hotovosť na kúpu rodinného domu súp. č. XX v k. ú. C. s príslušenstvom vedeným na LV č. XXX, ďalej na kúpu osobného motorového vozidla. Je faktom, že čestné prehlásenie neobsahuje konkrétnu výšku darovanej finančnej hotovosti ani dátum darovania.

69. Odvolací súd má za to, že predovšetkým rozporuplné tvrdenia žalobkyne uvedené v odseku 61 ako aj obsah výpovedí žalobkyne pred súdom prvej inštancie uvedených v odseku 27, potvrdzujú skutočnosť, že o kúpe predmetných nehnuteľností žalovaným kúpnu zmluvou zo dňa 19.5.2004 (počas manželstva so žalovaným) nevedela (jej výpoveď na pojednávaní dňa 2.11.2021), čím potvrdila, že k nadobudnutiu predmetných nehnuteľností prišlo mimo jej vôle a bez jej vedomia, bez toho, že by bola zmluvnou stranou pri uzatvorení kúpnej zmluvy (čo nepochybne vyplýva z vykonaného dokazovania), pričom nebola účastná žiadnych rokovaní s predávajúcimi, nebola ani pri podpise kúpnej zmluvy ani pri odovzdaní kúpnej ceny. Žalobkyňa sama uviedla, že o kúpe predmetných nehnuteľností sa dozvedela od detí, čo podporujú aj jej podania v konaní o vyporiadanie BSM vo veci sp. zn. 26C/91/2009, keď podaním zo dňa 8.3.2010 doplnila predmetné nehnuteľnosti do masy BSM a v podaní zo dňa 20.4.2010 tvrdila, že o tom, že ich žalovaný nadobudol kúpnu zmluvou v roku 2004 sa dozvedela v súčasnosti. Tvrdenie žalobkyne, že v šuflíku mali strany 250.000,- Sk, pričom ani neuviedla, či malo ísť o jej výlučné alebo spoločné finančné prostriedky, žalovaný poprel, keď uviedol, že nemali našetrené spoločné peniaze, sumu 300.000,- Sk žalobkyňa minula (čo podporuje aj záver odvolacieho súdu v odseku 58). Podľa odvolacieho súdu tvrdenia žalobkyne vyznievajú nelogicky, keď žalobkyňa napriek tomu, že o kúpe v roku 2004 nevedela (dozvedela sa o kúpe v roku 2010), mala dať na kúpu predmetných nehnuteľností finančné prostriedky z dedičstva (pričom neuviedla ani konkrétnu výšku). Taktiež nie je možné logicky tvrdiť na jednej strane, aké konkrétne prostriedky, kedy a na čo sa použili v roku 2004 a na druhej strane tvrdiť, že o kúpe sa žalobkyňa dozvedela v roku 2010.

70. Odvolací súd má za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti nadobudol síce počas manželstva so žalobkyňou kúpnu zmluvou zo dňa 19.5.2004, ale na základe svojej výlučnej vôle, nie za súčasnej vôle žalobkyne, ktorá sa o kúpe dozvedela v roku 2010, a nie zo spoločných finančných prostriedkov, ani výlučných prostriedkov žalovanej, ale zo svojich výlučných prostriedkov, ktoré mu poskytli jeho rodičia (vrátane kúpnej ceny). Uvedené tvrdenie preukázal žalovaný čestným prehlásením zo dňa 28.5.2005 ako aj výpoveďami svedkov N. O. a E. F., ktorí síce neboli očitými svedkami darovania finančných prostriedkov žalovaného jeho rodičmi, ale nepriamo svojimi výpoveďami uvedené potvrdili. Taktiež C. M. (pôvodný žalovaný 3.) potvrdil svoju vedomosť o tom, že predmetné nehnuteľnosti boli kúpené z prostriedkov, ktoré žalovanému poskytli jeho rodičia. Rovnako uvedené preukazuje aj čestné prehlásenie otca žalovaného zo dňa 28.5.2005, ktoré v kontexte ďalších dôkazov výpovedí svedkov (žalovaného), obsah kúpnej zmluvy zo dňa 19.5.2004, je dôkazom skutočnosti, že kúpna cena predmetných nehnuteľností bola zaplatená výlučne z peňažných prostriedkov žalovaného, ktoré mu darovali jeho rodičia vo výške, ktorá zahŕňala aj kúpnu cenu predmetných nehnuteľností v zmysle kúpnej ceny zo dňa 19.5.2004. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil so záverom okresného súdu, že čestné prehlásenie nepotvrdzuje darovanie peňazí na kúpu nehnuteľností v plnej výške, ani že svedok N. O. nepotvrdil, že by rodičia žalovaného mu darovali celý finančný obnos na kúpu nehnuteľností. K uvedenému je nutné poukázať na to, že okresný súd sa neriadil dôsledne podľa § 191 CSP a uvádzané dôkazy neposúdil v súvislosti so všetkým čo v konaní vyšlo najavo ako aj toho, čo strany uviedli. Žalovaný podľa odvolacieho súdu vyvrátil, že by predmetné nehnuteľnosti boli kúpené zo spoločných prostriedkov v BSM, alebo z výlučných prostriedkov žalobkyne, ktorá nepreukázala a ani neargumentovala konzistentne aké finančné prostriedky podľa nej a v akej výške mali byť použité na kúpu predmetných nehnuteľností, o kúpe ktorých podľa vykonaného dokazovania sa dozvedela až v roku 2010 (t. j. 6 rokov po ich kúpe).

71. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

72. Podľa § 384 ods. 3 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

73. V súvislosti s návrhom žalovaného v odvolaní na pripojenie spisu okresného súdu sp. zn. 23C/213/2015 (konkrétne žalobu zo dňa 10.3.2015), odvolací súd konštatuje, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP na uvedený návrh neprihliadol a tento nevykonal, keď neboli splnené zákonné predpoklady, čo uviedol aj na odvolacom pojednávaní dňa 22.11.2023 (zápisnica o pojednávaní dňa 22.11.2023).

74. Na základe vyššie uvedeného s dôrazom na odsek 59 a 70, odvolací súd nepovažoval žalobu žalobkyne za dôvodnú, preto postupom podľa § 388 CSP napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmenil (žalobu žalobkyne zamietol).

75. Podľa § 384 ods. 3 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

76. V súvislosti s návrhom žalovaného v odvolaní na pripojenie spisu okresného súdu sp. zn. 23C/213/2015 (konkrétne žalobu zo dňa 10.3.2015), odvolací súd konštatuje, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP na uvedený návrh neprihliadol a tento nevykonal, keď neboli splnené zákonné predpoklady, čo uviedol aj na odvolacom pojednávaní dňa 22.11.2023 (zápisnica o pojednávaní dňa 22.11.2023).

77. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

78. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

79. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

80. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v súdnom konaní je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním, musela vynaložiť, pričom tieto by nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred súdom. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) je aj to, že strana konania, ktorá bola v konaní úspešná, má zásadne právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. So zreteľom na rozmanitosť prípadov je však treba riešiť každú vec individuálne, s prihliadnutím na celý priebeh konania a postup strán, ako aj vzhľadom na to, do akej miery sú jednotlivé strany dotknuté vo svojich záujmoch vyhlásenými rozhodnutiami.

81. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

82. Pokiaľ ide o ustanovenie § 257 CSP, odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu je potrebné zo strany súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnúť aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva (nález Ústavného súdu SR z 31.7.2008 sp. zn. IV. ÚS 147/08). Ústavný súd Českej republiky judikoval, že pomerovať úspech a neúspech vo veci nemožno len tým, ako bolo o konkrétnom návrhu rozhodnuté, ale treba ich posudzovať v širších súvislostiach. Rozhodovanie o trovách konania nesmie byť len mechanickým posudzovaním výsledkov sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia v merite veci. Rozhodnutie o náhrade trov konania má byť zrejším a logickým ukončením celého súdneho konania (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 257/05). Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený.

83. Ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku predstavuje ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa,

ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania, výnimočne prihliadnuť (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len NS SR 2MCdo/17/2009). Nie je preto možné dotknuté ustanovenie považovať za predpis zakladajúci jeho voľnú možnosť aplikácie.

84. Citované zákonné ustanovenie predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/2/2008).

85. Citované zákonné ustanovenie v odseku predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného hodnotiaceho záveru. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnej strane pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1), resp. zodpovednosti za zavinenie (256 ods. 1 CSP). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania.

86. Odvolací súd poukazuje na to, že pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobové a iné pomery všetkých strán, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (tu už s možnosťou zhodnotiť konkrétne správanie sa strán pred podaním žaloby na súd, v priebehu konania). Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je zároveň fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam, ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania.

87. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutím Centra právnej pomoci zo dňa 4.8.2016 (na čl. 32) sp. zn. 10451/2016-KaBA, ČRZ: 51444/2016 bol žalobkyni priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v konaní pred súdom v právnej veci o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 10C/207/2016). Rozhodnutím Centra právnej pomoci zo dňa 24.11.2016 (na čl. 49) sp. zn. 10451/2016-KaBA, ČRZ: 77007/2016 bolo zmenené rozhodnutie sp. zn. 10451/2016-KaBA zo dňa 4.8.2016 tak, že na poskytnutie právnej pomoci a zastupovanie oprávnenej osoby v právnej veci sp. zn. 10C/207/2016 sa určuje advokát Mgr. Peter Magdálík. Podľa lekárskeho nálezu A. G. T. zo dňa 7.11.2023 (na čl. 390) vyplýva, že zdravotný stav žalobkyne jej neumožňuje zúčastniť sa pojednávania, pričom z podania právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 20.11.2023 (na čl. 389) vyplýva, že žalobkyňa v roku 2023 utrpela mozgovú príhodu, po ktorej trpí zdravotnými následkami a je pripútaná na invalidný vozík.

88. V posudzovanej veci odvolací súd vzhľadom na existenciu výnimočných okolností hodných osobitného zreteľa na strane žalobkyne s poukazom na uvedené v odseku 87 v jej osobných a majetkových pomeroch v spojení so zlým zdravotným stavom.

89. Z dôvodu, že odvolací súd napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmenil, pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupoval podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, avšak s poukazom na uvedené v odseku 88 odôvodňujúci záver o uplatnení moderačného práva súdu podľa ust. § 257 CSP rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu prvoinštančného a odvolacích konaní.

90. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

91. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).